

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium
Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias
Vincentii Caraffa, Societatis Iesu Praepositi Generali,
Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinvs terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 5. Peccatum suiipsius poena

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](#)

nostri: & inter eas & seipsum & animam suam odio intenso & continuo infestabitur, quemadmodum intersum & continuum odium est, quo ardet in Deum. Quis igitur hac miseriâ peius excogitari potest? Odio beriâ Deo, & à creaturis, & à seipso: esse obiectum malæ dictionis & Dei, & creaturarum, & sui ipsius? Hic est status peccatoris, hæc eius erit hæreditas in Inferno. Quod si igitur summum illud periculum evadere, umquam omne effugere desideres, odio plusquam vaniano nunc, antequam mors accelereret, intentus peccatum, & vitam cum moribus muta.

Peccatum, sui ipsius pœna.

Cap. V.

S. Aug. in Psal. 36. **D**e peccatore assertit S. Augustinus: *Sibi ipsi tormentum sua.* Iste est pœna sua, quem torquet conscientia. **S. Chrysost. sua.** Idem hoc confirmat S. Chrysostomus, dicens. **Hom. 6. ad pop.** **M**agnum supplicium est peccare, et si non puniatur. Veritas hæc neque ipsos laruit Gentiles: vnde dixit Philosophus moralis: *Maxima pœna peccantium est, peccatum.* Et sceleris in scelere supplicium est: seu punitio peccatum ipso peccato est. Pro meliori veritatis huius notitia in peccato distinguenda sunt: culpa, reatus, & pœna. Et tametsi pœna remitteretur peccatori, eò quod Deus cum punire noller; nihilominus in culpa & reatu est pœna intrinseca, essentialis & inseparabilis, quæ peccator semper excruciat & torquetur à peccato.

S. Chrysost. Hom. 22. Probatur primò quòd ad culpam: quia culpa in quantum culpa nil aliud est, quam ordinatio quedam & de structio ordinis: etenim affectus, qui debet esse ordinatus & directus ad Deum, inordinatè conseruandæ creaturas: vnde cor peccatoris est cor inuersum, ex deorum: supra namque creaturas in Deo stare debet & stat sub illis contra Deum. Hæc cordis inuersio & inordinatio in peccatore causat, ut in continuo affligatur cruciatu & tormento, & nunquam possit repente quietem. **Quemadmodum**, si corpus nostrum sicut

mutaret, & caput deorsum, pedes vero sursum vertet, esto nullum aliud affigeretur pena; hic tamen standi modus inordinatus & incompositus maximam & continuam inficit molestiam, nec unquam in huiusmodi situ quietem habere posset. Idem casus occurrit animo peccatrici; enim uero ibius stat, caput amoris sub creaturis; & pedes vsus sursum in Deo habet. Et hoc illud ipsum est, quo dicit D. Augustinus: peccator non agit aliud nisi frui videntur & usi fruenda: amat Deum & creature, at creature propter se, & Deum propter creature, contra ordinem naturalem & Diuinum, contra ordinem Ratiōnis & Gratiae praeципientem, Deum amandum esse propter se, & creature esse diligendas propter Deum, quod est dare ipsum frui & fruitionem soli Deo; ipsum vero ut & usum solis creaturis. Neque hic gradum sicut peccati inordinatio: quia etiam totius Universi ordinem disturbat & peruerit: **Ergo persuersio ordinis Universi: in quantum, videlicet, cunctis abutitur creaturis, diligendo eas propter seiphas, & in proprium suum comodum, non propter Deum. Unde peccatum non est particularis; sed universalis inordinatio, usque deque ferens omnes creature, destruens ordinem, ac pulchram harmoniam ab ipso Create re positam.** Quod si igitur peccatum ex natura sua nihil aliud est quam inordinatio, peruersio & perturbatio, quam pacem & quietem peccator reperiire poterit? Continuum experietur penam & afflictionem. **Quamobrem, esto aliam peccatum haud sortiretur penam, illud ipsum pena est, culpa patitur & pena est: est pena inuisitata & inseparabilis a culpa, est pena culpæ semper proportionata: maior namque aut minor erit, pro tanto aut minor est culpa.** Patet igitur, peccatum non tantum esse culpm, sed etiam peccatoris penam.

Ostendamus ac probemus idem quoque de reatu, qui est debitum æternæ penæ: enim eiò passiones timoris & spei hanc sibi vendicant proprietatem, ut partcipent de malo quod timerunt, & de bono, quod speratur. Si quidam delinquens detinetur carcere inclusus cum periculo vitae, penam affligitur, & non aliud nisi timore penaz. Nonnullus aliud ex Hispania præstolatur: pro motione.

LOYSII
DEREL
ma II
OV.

motionem ad aliquid officium, & gaudet, non propter aliud, nisi propter spem dignitatis, quam expedit Idem evenit timori pœnæ æternæ, & spei æternæ Gloriae: Spe gaudentes, ait sanctus Paulus de Justis: semper lætri & hilares sunt solâ spe bonorum cœlum. Et nimis dolentes de misericordiis peccatoribus afflere dum est quod semper viuunt continuo vexati & afflitti timore extermi pœnæ. Peccatum igitur in seipso pœna est, non ratione eius, quod in futuro & in Inferno sibi acqueretur etiam propter id, quod præsentis vita temporis & in culpa & in reatu experitur.

Verum quæ qualisac sit intrinseca peccati pœna, non super in peccatoribus causa est, et etsi exponit hanc Chrysostomus, cum ait: Vimbras tremant, omnia strepitum timent, sonitum folii volantis quasi gladium agitare. Præterea quemcunq; putant ad se venire, defensionem agnoscinari. Et quod maiori admiratione dignum est, ipse sibi aduersarius est & inimicus: Nullo prodit ugore, nullo condemnat accusante, & fugit nemine persecutus. Denique, quocunque abit, flagellatur, nullib[us] aspergit minimū mali sui remedium & effugium: quod cuoque vadit, & seipsum & propriam secundum defensionem scientiam, quæ cum torquet & affligit. Pœnæ ignis peccati hæc est, continuum tormentum, perpetuum castigatio & tristitia, tremor sine fine. Considera igitur quod, quiescunque insequeris voluptates mundanæ, quando amas peccatum tuum, non nisi tuum ameris tormentum & cruciatum: amas virgas, quibus continueris; cultrum, quo iugularis, decoris tuum confunditur: gladium, quo anima tua transuerberatur: amas amputnam, mortem tuam, summatam tuam miseriamentum tuam ruinam & perditionem. Quid tibi emblemata conferunt Mundi deliciae: quem ex terrenis de uitiosis capis fructum: quam pacem reperiis in vana ambitione mundanæ dignitatis, si malleus malorum conscientia teum semper concutiat, si anima tua immensopabarum pelago immersa habecat, si denique omnissimæ terra exulet pax & lætitiae? Dic mihi: quid tibi panis mensa prodest et, si eum non manducares, coquere non dare fas mem suum, quæ est in stomacho? Quid prodit

set quoque refrigerium aquæ fontanæ, nisi eadem sitim corporis extingueres? Quid vtilitatis autem molumenti caperetodus aliquis, quod vestes conseruaret cistæ inclusas? Talis tu es, & non aduetis, anno non cœcus es? Fames, sitis nuditas est intra animam tuam, in interiori homini, in potentissimis internis intellectus & voluntatis: & tu carnem tuam sensualiter enutrire studes, sensibus tuis potum dare satagis, & corporis membra immoderata indumentorum pompa expolire allaboras. Aperi tandem aliquando oculos, & luminis deprecare Patrem, ut te illuminet. Quod si non te moueat honor Dei, proprium saltè te moueat commodum, & libera te à culpa pœnali & infernali peccati, quod non dunciat, ut culpa maculat, sed etiam, ut pœna & pœna insuperabilis, & à peccato inseparabilis, torquet & cruciat.

Peccatum, pondus & onus intollerabile.

Caput VI.

Hoc idem, quod obtinet corpori graui oppresso occurrunt, occurrit animæ graui peccati molli subiectæ. Considera parumper, si quispiam suo infortunio sub magno aliquo mōnte sepultus, eoque ita cooperitus esset, ut nec aditus nec accessus, unde succursus sperari posset, ad eum pateret, quid faceret miser ille in tanta angustia & periculo constitutus? quid dicere? Omnem profectum perderet spem effugii, & solidum mortis extremam præstolaretur ruinam. Non absurdus est miseri peccatoris casus: sepultus iacet sub gradissimo peccati pondere, nec aditus, unde per se effugere, aut remedium adhiberi possit, vilus datur: quare, quamdiu hoc in statu perseverat, non, nisi extremam mortis æternæ, damnationisque ruinam expectare potest. Anima creata est à Deo tota spiritualis, spiritualibusque dotata potens, intellectu & voluntate-

LOYSII
DEREL
O. V.